

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
08 липня 2015 року № 152-Н

Форма № П-2.04

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор ПУЕТ

проф. _____ М.Є. Рогоза

»_____” _____ 2015 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

МЕНЕДЖМЕНТ (МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ)

для студентів за напрямом підготовки

6.140103 «Туризм»

Факультет харчових технологій, готельно-ресторанного і туристичного бізнесу

Полтава 2015

Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» для студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» на 2 семестр 2015-2016 навчального року

Укладач: Гусаковська Т.О., к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Робоча навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту,
« » 2015 р.
протокол №

Зав. кафедри менеджменту, д.е.н., проф.
_____ Л.М.Шимановська-Діанич

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної групи з напряму підготовки 6.140103
протокол № ____ від «____» листопада 2015 р.

_____ д.е.н., проф. Г.П. Скляр
« » _____ 2015 р.

ПОГОДЖЕНО

Методист 1 категорії науково-навчального центру

_____ В.М. Забара

« » _____ 2015 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	6
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр	6
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять.....	7
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Самостійна робота студентів	17
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	18
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	18
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу.....	21
Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення	21

ВСТУП

Нова система господарювання, яка формується в умовах переходу вітчизняної економіки до ринку, потребує спеціалістів у галузі сучасного менеджменту. Суспільству потрібні люди, які вміють аргументовано відстояти свої ідеї, взяти на себе ініціативи, мають людські якості, йдуть на розумний ризик і ведуть за собою інших.

В умовах переходу України до ринкових відносин суттєво зростає інтерес до теорії і практики управління. Економічно розвинені країни накопичили значний досвід в організації управління соціальними процесами в різних сферах діяльності.

У спрощеному вигляді менеджмент – це вміння досягти поставлених цілей, використовуючи працю, інтелект, мотиви поведінки інших людей. Отже, менеджмент є вдалим поєднанням наукових досягнень у суспільно-економічній галузі та мистецтва управління.

Менеджмент є породженням ринкової системи господарювання, її невід’ємний складовий елемент. В економіці України відбуваються значні перетворення, розвиваються ринкові відносини, тому вивчення менеджменту є необхідною умовою розвитку країни.

«Менеджмент організацій» - одна з основних профільюючих дисциплін, яка формує теоретичні знання у студентів вищих навчальних закладів України з питань управління організацією.

Метою курсу «Менеджмент (Менеджмент організацій)» є формування у спеціалістів сучасного системного економічного мислення в галузі менеджменту організації з урахуванням галузевої специфіки та особливостей управлінської праці у сфері туристичної індустрії, підготовка висококваліфікованого менеджера, який буде спроможним забезпечити високий рівень ефективності системи управління та конкурентоспроможність організації в умовах ринкової економіки.

Курс передбачає набуття студентами сучасних теоретичних знань та практичних навичок зі створення дієвої системи менеджменту на підприємствах туристичної індустрії.

Завданням вивчення дисципліни «Менеджмент організацій» є теоретична та практична підготовка студентів фаху з питань:

- методологічних засад менеджменту підприємств туристичної індустрії;
- господарської організації туристичної індустрії як об’єкту управління;
- формування системи менеджменту у підприємствах туристичної індустрії;
- організація управління сучасними підприємствами туристичної індустрії на основі функціонального та процесного підходів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- закономірності, функції, принципи та методи менеджменту;
- елементи внутрішнього та зовнішнього впливу на організацію;
- основи комунікаційного процесу в організаціях туристичної індустрії;
- теорію прийняття управлінських рішень;
- теоретичні основи мотивації та групової динаміки;
- принципи побудови ефективної системи управління персоналом туристичних організацій;
- методи та засоби забезпечення ефективного управління операційними системами організацій туристичного бізнесу.

По завершенню курсу студент повинен вміти:

- виявляти проблеми в управлінні підприємствами туристичної індустрії, здійснювати збір необхідної інформації та приймати оптимальні управлінські рішення;
- залежно від форм управління господарською діяльністю у сфері туристичної індустрії обирати найбільш відповідні засоби і методи управління підприємством;
- здійснювати пошук найбільш раціональних підходів щодо управління бізнес-процесами підприємств туристичної індустрії;
- забезпечувати розвиток персоналу як засобу забезпечення підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств;
- застосовувати новий інструментарій менеджменту для проектування управлінських систем;
- розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності управління підприємствами туристичної індустрії.

Дисципліна «Менеджмент організацій» відповідно до структурно-логічної схеми викладення менеджерських дисциплін, передбачених навчальними планами вищевикладеного фаху, викладається після вивчення дисциплін блоку «Менеджмент»; «Організація готельного господарства»; «Організація туризму».

Основними формами вивчення дисципліни і проведення поточного і модульного контролю є: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота, науково-дослідна робота, аналіз ситуацій, тестування, ділові та дидактичні ігри, наукові семінари, реферативні читання.

Структура навчального процесу з курсу «Менеджмент організацій» складається зі 108 годин. З них: 18 годин лекцій, 30 годин практичних, 14 годин індивідуальної роботи і 46 годин самостійної роботи. Курс вивчається протягом 8 семестру. Форма контролю – екзамен.

Програма передбачає проведення практичних занять на основі практичного матеріалу і аналізу конкретних ситуацій з досвіду діяльності як вітчизняних, так і зарубіжних підприємств. Навчальна дисципліна «Менеджмент організацій» відноситься до циклу нормативних дисциплін підготовки студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм».

Робоча навчальна програма розроблена на основі Програми нормативних дисциплін підготовки бакалавра галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» напряму 6.140103 «Туризм», затвердженою на засіданні президії НМК зі сфери обслуговування 06.05.2010р., протокол №4 (пп. 7.3 Менеджмент організацій), Київ, КНТЕУ, 2010 р.

**Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни
«Менеджмент (Менеджмент організацій)» для студентів напряму
підготовки 6.140103 «Туризм»**

**Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»
освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр**

Характеристика навчальної дисципліни	
1. Кількість кредитів за ECTS	3.
2. Кількість модулів: денна	- 2
3. Нормативна у відповідності до навчального плану	
4. Курс: денна	- 4
5. Семестр: денна	- 8.
6. Денна форма навчання, годин: – загальна кількість: 108	
- лекції:	18.
- практичні заняття:	30.
- самостійна робота:	46
- вид підсумкового контролю:	екзамен
- кількість годин на тиждень:	3

Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр

**Таблиця 2. Робочий графік з дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» на 2 семестр для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»
денної форми навчання**

Вид навчального заняття	Тиждень, годин																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Аудиторне 54 годин, в т.ч.																	
- лекції 18 годин	4		2		2		2		2		2		2		2		
- практичні 30 години		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3. Самостійна робота студента 46 годин, у т.ч.:																	
- виконання домашніх завдань, 20 годин		1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	2	2		
- підготовка до практичних занять, 26 годин		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	
4. Проведення поточної модульної роботи									+							+	
5. Форми контролю знань:																	
- ПМК																	
- іспит																	+

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» на 2 семестр для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання

№ з/п	Назва модуля (розділу), теми	Кількість годин за видами занять			
		аудиторні заняття			позааудиторні заняття
		разом	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1 «Теоретичні, методологічні та практичні засади менеджменту підприємств туристичної індустрії»					
1.	Загальна характеристика менеджменту підприємств туристичної індустрії	4	2	2	2
2.	Проблеми розвитку менеджменту вітчизняних підприємств туристичної індустрії	2	-	2	4
3.	Особливості управління організаціями сфери туристичної індустрії	4	2	2	2
4.	Правові основи управління підприємствами туристичної індустрії	2	-	2	4
5.	Форми управління господарською діяльністю у туристичній індустрії	2	-	2	4
6.	Управління бізнес-процесами у підприємствах туристичної індустрії	4	2	2	4
7.	Управління персоналом підприємств туристичної індустрії	6	2	4	4
Всього за модулем 1		24	8	16	24
Модуль 2 «Організаційно-методичне забезпечення управління підприємствами туристичної індустрії»					
8.	Проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії	4	2	2	2
9.	Організаційний менеджмент	4	2	2	2
10.	Проектування та вдосконалення організаційних структур управління підприємств туристичної індустрії	2	-	2	4
11.	Процес управління на підприємствах туристичної індустрії	4	2	2	2
12.	Антикризовий менеджмент	4	2	2	4
13.	Самоменеджмент	2	-	2	4
14.	Ефективність управління підприємством туристичної індустрії	4	2	2	4
Всього за модулем 2		24	10	14	22
Разом		48	18	30	46

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни

Таблиця 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм», яка викладається для студентів денної форми навчання

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4	5
Модуль 1 «Теоретичні, методологічні та практичні засади менеджменту підприємств туристичної індустрії»				
Тема 1 «Загальна характеристика менеджменту підприємств туристичної індустрії» Лекція 1 1. Менеджмент як тип професійної управлінської діяльності. 2. Поняття бізнесу та підприємництва у сфері туристичної індустрії: сутність, загальні риси та відмінності. 3. Управління підприємствами туристичної індустрії як відкритою системою.	2	Практичне заняття 1 «Загальна характеристика менеджменту підприємств туристичної індустрії» 1. Загальна характеристика основних понять менеджменту організації. 2. Підприємство туристичної індустрії як відкрита соціоекономічна система. 3. Умови існування та життєздатності підприємства туристичної індустрії у зовнішньому середовищі. 4. Характеристика основних елементів внутрішнього середовища організацій туристичної індустрії. Питання для самостійного опрацювання 1. Характеристика ділового та фонового оточення організацій туристичної індустрії. 2. Інфраструктура регіону як елемент ділового та фонового оточення організацій туристичної індустрії. 3. Економічна, організаційна, соціально-психологічна та техніко-технологічна підсистема підприємства туристичної індустрії.	2	3,4,13,15
Тема 2 «Проблеми розвитку менеджменту вітчизняних підприємств туристичної індустрії» 1. Загальні та специфічні риси менеджменту підприємств туристичної індустрії.	-	Практичне заняття 2 «Проблеми розвитку менеджменту вітчизняних підприємств туристичної індустрії» 1. Загальні та специфічні риси менеджменту	2	3,4,6,13,14,20

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>2. Сучасна система поглядів на менеджмент підприємства.</p> <p>3. Проблематика та основні завдання менеджменту вітчизняних підприємств туристичної індустрії.</p>		<p>підприємств туристичної індустрії.</p> <p>2. Сучасна система поглядів на менеджмент підприємства.</p> <p>3. Типологія менеджменту підприємства туристичної індустрії.</p> <p>4. Проблематика та основні завдання менеджменту вітчизняних підприємств туристичної індустрії.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Специфіка досліджень у менеджменті та їх історичні особливості.</p> <p>2. Менеджмент і людський фактор.</p> <p>3. Особливості розвитку підприємств туристичної індустрії у вітчизняній економіці.</p>		
<p>Тема 3 «Особливості управління організаціями сфери туристичної індустрії»</p> <p>Лекція 2</p> <p>1. Підприємства, організації та види діяльності, що складають індустрію гостинності та індустрію туризму.</p> <p>2. Послуга як об'єкт управління. Поняття та характерні ознаки послуг нематеріального характеру.</p> <p>3. Галузеві особливості управління господарською діяльністю в туристичній індустрії</p>	2	<p>Практичне заняття 3 «Особливості управління організаціями сфери туристичної індустрії»</p> <p>1. Підприємства, організації та види діяльності, що складають індустрію гостинності та індустрію туризму.</p> <p>2. Послуга як об'єкт управління. Поняття та характерні ознаки послуг нематеріального характеру.</p> <p>3. Галузеві особливості управління господарською діяльністю в туристичній індустрії</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Ресторанне, готельне господарство та туризм як галузі сфери послуг.</p> <p>2. Система державного управління туристичною індустрією.</p> <p>3. Специфіка менеджменту у сфері туристичної індустрії.</p>	2	3,4,6,13,14,20

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>Тема 4 «Правові основи управління підприємствами туристичної індустрії»</p> <p>1. Господарська організація як суб'єкт права та її характерні ознаки.</p> <p>2. Класифікація підприємств туристичної індустрії залежно від виду та сфери діяльності; організаційно-правової форми; характеру відносин власності; належності капіталу і системи контролю; масштабів розповсюдження діяльності</p> <p>3. Відмітні особливості міжнародних і міжрегіональних фірм сфери туристичної індустрії.</p> <p>4. Некомерційні організації як елементи інфраструктури підприємств туристичної індустрії.</p>	-	<p>Практичне заняття 4</p> <p>«Правові основи управління підприємствами туристичної індустрії»</p> <p>1. Господарська організація як суб'єкт права та її характерні ознаки.</p> <p>2. Класифікація підприємств туристичної індустрії залежно від виду та сфери діяльності; організаційно-правової форми; характеру відносин власності; належності капіталу і системи контролю; масштабів розповсюдження діяльності</p> <p>3. Відмітні особливості міжнародних і міжрегіональних фірм сфери туристичної індустрії.</p> <p>4. Некомерційні організації як елементи інфраструктури підприємств туристичної індустрії</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Сучасні форми інтеграції підприємств у туристичній індустрії. Горизонтальна та вертикальна інтеграція.</p> <p>2. Особливості управління некомерційними організаціями. Види некомерційних організацій.</p>	2	2,3,4,6,26
<p>Тема 5 «Форми управління господарською діяльністю у туристичній індустрії»</p> <p>1. Поняття форм управління у туристичній індустрії. Малі форми господарювання як найпоширеніша форма управління у сфері туристичної індустрії.</p> <p>2. Визначення малого бізнесу, якісні та кількісні критерії малого бізнесу.</p>	-	<p>Практичне заняття 5</p> <p>«Форми управління господарською діяльністю у туристичній індустрії»</p> <p>1. Поняття форм управління у туристичній індустрії. Малі форми господарювання як найпоширеніша форма управління у сфері туристичної індустрії.</p> <p>2. Визначення малого</p>	2	2,3,4,6,25,26

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>3. Франчайзинг як провідна форма управління у сфері туристичної індустрії.</p> <p>4. Операційні ланцюги у туристичній індустрії.</p> <p>5. Основні форми управління і види готельних і туристичних підприємств.</p>		<p>бізнесу, якісні та кількісні критерії малого бізнесу.</p> <p>3. Франчайзинг як провідна форма управління у сфері туристичної індустрії.</p> <p>4. Основні форми управління і види готельних і туристичних підприємств.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Основні передумови і тенденції розвитку малих форм господарювання у світовій економіці.</p> <p>2. Операційні ланцюги у туристичній індустрії</p> <p>3. Сутність контрактного управління, передумови і тенденції його розвитку.</p> <p>4. Умови успішної та ефективної діяльності малого бізнесу.</p> <p>5. Провідні туристичні фірми України і світу.</p>		
<p>Тема 6 «Управління бізнес-процесами у підприємствах туристичної індустрії»</p> <p>Лекція 3</p> <p>1. Характеристика основних та допоміжних бізнес-процесів підприємств туристичної сфери.</p> <p>2. Автоматизація управління бізнес-процесами підприємств туристичної індустрії.</p> <p>3. Управління якістю туристичних послуг як управлінський процес.</p>	2	<p>Практичне заняття 6 «Управління бізнес-процесами у підприємствах туристичної індустрії»</p> <p>1. Структура бізнес-процесів туристичного підприємства</p> <p>2. Автоматизація бізнес-процесів як ключовий фактор забезпечення конкурентоспроможності туристичних підприємств.</p> <p>3. Програмні комплекси автоматизації бізнес-процесів, які здійснюють туроператори та тур агенти</p> <p>4. Сучасна система управління якістю послуг підприємств туристичної індустрії.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Бізнес-інжиніринг у сфері туристичної діяльності.</p> <p>2. Принципи та напрямки</p>	2	4,12,13,23

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
		створення систем якості на підприємствах туристичної індустрії.		
<p>Тема 7 «Управління персоналом підприємств туристичної індустрії» Лекція 4</p> <ol style="list-style-type: none"> Зміст та завдання управління персоналом туристичних підприємств. Складові процесу розвитку персоналу підприємств туристичної індустрії. Особливості мотивації та компенсації праці персоналу підприємств туристичної індустрії. Конкурентоспроможність персоналу як сукупність якісних та кількісних його характеристик. 	2	<p>Практичне заняття 7 «Управління персоналом підприємств туристичної індустрії»</p> <ol style="list-style-type: none"> Зміст та завдання управління персоналом туристичних підприємств. Складові процесу розвитку персоналу підприємств туристичної індустрії. Особливості мотивації та компенсації праці персоналу підприємств туристичної індустрії. <p>Практичне заняття 8 «Управління персоналом підприємств туристичної індустрії»</p> <ol style="list-style-type: none"> Конкурентоспроможність персоналу як сукупність якісних та кількісних його характеристик. Критерії ділової оцінки персоналу Корпоративна культура підприємств туристичної індустрії та характеристика її елементів. <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <ol style="list-style-type: none"> Організаційна поведінка як об'єкт управління та фактори, що визначають її якість на підприємствах туристичної індустрії. Особливості управління персоналом підприємств туристичної індустрії. 	2	1,2,3,4,7,21
Модуль 2 «Організаційно-методичне забезпечення управління підприємствами туристичної індустрії»				
<p>Тема 8 «Проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії»</p>	2	<p>Практичне заняття 9 «Проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії»</p>	2	1,4,13,21

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>Лекція 5</p> <p>1. Реалізація загальних та спеціальних функцій менеджменту в організаціях туристичної індустрії.</p> <p>2. Концепція проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії</p> <p>3. Моделі проектування робіт у підприємствах туристичної індустрії.</p>		<p>індустрії»</p> <p>1. Реалізація загальних та спеціальних функцій менеджменту в організаціях туристичної індустрії.</p> <p>2. Концепція проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії</p> <p>3. Моделі проектування робіт у підприємствах туристичної індустрії.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Завдання управління. Аналіз функцій управління.</p> <p>2 Зв'язок технології та проектування роботи.</p> <p>3 Основні положення моделі характеристик роботи Дж. Р. Гекмена та Г. Р. Олдгема</p>		
<p>Тема 9 «Організаційний менеджмент»</p> <p>Лекція 6</p> <p>1. Система управління підприємством туристичної індустрії та основні елементи її формування</p> <p>2. Методологічні засади побудови організаційних структур підприємств туристичної індустрії</p> <p>3. Комунікаційна структура управління організацією туристичної індустрії, її види.</p> <p>4. Процес розподілення управлінських повноважень в організаціях туристичної індустрії та його проблематика</p>	2	<p>Практичне заняття 10 «Організаційний менеджмент»</p> <p>1. Система управління підприємством туристичної індустрії та основні елементи її формування</p> <p>2. Методологічні засади побудови організаційних структур підприємств туристичної індустрії</p> <p>3. Комунікаційна структура управління організацією туристичної індустрії, її види.</p> <p>4. Процес розподілення управлінських повноважень в організаціях туристичної індустрії та його проблематика</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Фактори, що визначають тип організаційної структури конкретного підприємства сфери туристичної індустрії.</p> <p>2. Фактори ефективності комунікаційної взаємодії.</p>	2	1,4,13,18,21

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
		3. Проблеми інформаційного та інформаційно-технічного забезпечення системи управління. 4. Співвідношення управлінських повноважень і відповідальності.		
Тема 10 «Проектування та вдосконалення організаційних структур управління підприємств туристичної індустрії» 1. Вимоги до організаційних структур підприємств туристичної індустрії.. 2. Реструктуризація фірми, її основні завдання та методика проведення. 3. Характеристика сучасних типів організаційних структур і систем управління та перспективи і передумови їх формування в організаціях туристичної індустрії.	-	Практичне заняття 11 «Проектування та вдосконалення організаційних структур управління підприємств туристичної індустрії» 1. Вимоги до організаційних структур підприємств туристичної індустрії.. 2. Реструктуризація фірми, її основні завдання та методика проведення. 3. Характеристика сучасних типів організаційних структур і систем управління та перспективи і передумови їх формування в організаціях туристичної індустрії Питання для самостійного опрацювання 1. Основні принципи і методи проектування та перепроєктування організаційних структур. 2. Характеристика основних завдань і етапів процесу проектування підприємств туристичної індустрії 3. Сутність та методика реінжинірингу бізнес-процесів в організаціях туристичної індустрії	2	1,4,13,21
Тема 11 «Процес управління на підприємствах туристичної індустрії» Лекція 7 1. Зміст процесу управління та його основні етапи. Управлінські процедури 2. Особливості механізму	2	Практичне заняття 12 «Процес управління на підприємствах туристичної індустрії» 1. Зміст процесу управління та його основні етапи. 2. Ціль управління	2	1,13,15

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>управління підприємствами туристичної індустрії. 3. Ціль управління господарською організацією та проблема її визначення 4. Метод управління та його характерні риси.</p>		<p>господарською організацією та проблема її визначення 3. Особливості механізму управління підприємствами туристичної індустрії. 4. Метод управління та його характерні риси. Питання для самостійного опрацювання 1. Поняття та сутність управлінської технології. 2. Основні підходи до визначення механізму управління. 3. Фактори, що визначають характерні ознаки методу управління підприємствами туристичної індустрії. 4. Класифікація та характеристика методів мотиваційного механізму управління підприємствами туристичної індустрії</p>		
<p>Тема 12 «Антикризовий менеджмент» Лекція 8 1. Поняття кризи, причини та умови виникнення кризової ситуації, види кризових ситуацій. 2. Сутність та функції антикризового менеджменту 3. Ризик-менеджмент як різновид антикризового менеджменту. 4. Умови ефективності антикризового менеджменту</p>	2	<p>Практичне заняття 13 «Антикризовий менеджмент» 1. Поняття кризи, причини та умови виникнення кризової ситуації, види кризових ситуацій. 2. Сутність та функції антикризового менеджменту 3. Ризик-менеджмент як різновид антикризового менеджменту. Умови ефективності антикризового менеджменту Питання для самостійного опрацювання 1. Основні тенденції існування фірми: функціонування та розвиток, їх протиріччя. 2. Вимоги до структури, механізму та процесу управління в антикризовому менеджменті.</p>	2	13,19,21,26,27

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>Тема 13 «Самоменеджмент» 1. Сутність самоменеджменту. Функціональна модель самоменеджменту. 2. Визначення придатності людини до управлінської діяльності. 3. Ефективне планування праці керівника. 4. Організація проведення ділових нарад. 5. Організація робочого місця менеджера.</p>	2	<p>Практичне заняття 14 «Самоменеджмент» 1. Сутність самоменеджменту. Функціональна модель самоменеджменту. 2. Визначення придатності людини до управлінської діяльності. 3. Ефективне планування праці керівника. 4. Організація проведення ділових нарад. 5. Організація робочого місця менеджера. Питання для самостійного опрацювання 1. Вимоги до сучасного менеджера. 2. Самоуправління та самовдосконалення менеджера як головний фактор підвищення ефективності управління організацією. 3. Вибір пріоритетних справ у діяльності менеджера. 4. Техніка телефонних розмов. 5. Техніка роботи керівника з текстовими матеріалами. 6. Техніка приймання відвідувачів. 7. Технічне забезпечення роботи менеджера підприємства туристичної індустрії.</p>	2	10,11,16
<p>Тема 14 «Ефективність управління підприємством туристичної індустрії» Лекція 9 1. Сутність та види ефективності управління і діяльності організації 2. Підходи до оцінки ефективності управління 3. Характеристика основних критеріїв та показників ефективності управління підприємством туристичної</p>	-	<p>Практичне заняття 15 «Ефективність управління підприємством туристичної індустрії» 1. Сутність та види ефективності управління і діяльності організації 2. Підходи до оцінки ефективності управління 3. Характеристика основних критеріїв та показників ефективності управління</p>	2	4,13,17

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
індустрії		<p>підприємством туристичної індустрії</p> <p>Питання для самостійного опрацювання</p> <p>1. Показники інтенсивності, ефективності та продуктивності управління підприємством туристичної індустрії.</p> <p>2. Напрями підвищення ефективності управління та діяльності організації</p>		
Всього, годин	18	х	30	х

Розділ 5. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни, засвоєння знань, надбання вмінь та навичок у вільний від аудиторних навчальних занять час. Самостійна робота студента складається із підготовки до практичних занять шляхом виконання усного та письмового домашнього завдання.

У процесі самостійної роботи студенти повторюють й закріплюють той матеріал, що був розібраний на лекційних заняттях, а також опановують окремі програмні питання, що передбачені для самостійного вивчення. Самостійна робота з підготовки до практичних занять здійснюється за відповідним планом, що містить до кожної теми перелік програмних питань, які виносяться на обговорення на семінарське заняття. Спираючись на прослуханий лекційний матеріал, опрацювавши основну і додаткову літературу, ознайомившись із законодавчими і нормативними документами, студенти готують тези своїх виступів, а також, за власним бажанням, можуть обирати тему доповіді, погодивши її з викладачем, для презентації її на семінарі-дискусії. Дана доповідь повинна містити, крім висвітлення самої сутності виявленої студентами проблеми, обґрунтування її актуальності та власні пропозиції щодо її вирішення. Обов'язково доповідь повинна стосуватися теми практичного заняття, проте вона може охоплювати більш широке коло питань, ніж передбачаються навчальною програмою дисципліни.

Також студенти самостійно виконують письмові домашні завдання, здійснюють самоконтроль своїх знань за допомогою складання навчальних тестів та розв'язування кросвордів.

Засоби контролю виконання видів та форм самостійної роботи студентів, які застосовуються при викладанні даної навчальної дисципліни включають перевірку конспекту, тестове опитування; усну презентацію результатів роботи

Розділ 6

Методики активізації процесу навчання дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

Інтенсифікація навчального процесу при викладанні дисципліни здійснюється на основі використання активних методів навчання, що дозволяє вирішити проблему зростаючого інформаційного навантаження на студентів, поліпшити якість засвоєння ними вивченого матеріалу.

Серед навчальних технологій, що знаходять застосування для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни, можна виділити наступні:

- при проведенні лекційних занять - висвітлення основних змін у законодавстві, проведення порівняльного аналізу вітчизняної практики господарювання із зарубіжним досвідом, виявлення основних причин виникнення негативних тенденцій й кризових явищ в практиці управління в Україні та окреслення шляхів їх подолання, а також ознайомлення студентів з науковою дискусією, що відбувається в економічній літературі навколо визначення тих чи інших категорій, явищ, процесів.

- при проведенні міні-лекцій - демонстрація за допомогою мультимедійного проектора розроблених викладачем структурно-логічних схем, які охоплюють основний зміст таких тем: «Управління бізнес-процесами у підприємствах туристичної індустрії», «Організаційний менеджмент», «Процес управління на підприємствах туристичної індустрії»; «Проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії».

- при проведенні семінарських та практичних занять - робота в малих групах над кейсами та практичними завданнями; презентації групою студентів розробленої ними теми, яка охоплює актуальні проблемні питання, з проведенням подальшої дискусії між іншими “малими групами”, викладачем та експертами (яких визначає викладач), з тих питань, що виносяться на обговорення; колективне розгадування “малими групами” кросвордів, які містять основні терміни й категорії кожної з тем дисципліни; дидактичні ігри: ділові, рольові, імітаційні.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)»

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується у ПУЕТ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи з дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни.

Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції. При проведенні практичних занять з дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)» контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач та проблемних ситуацій.

Поточний контроль виконання студентами індивідуальних і домашніх завдань здійснюється за допомогою перевірки результатів виконання студентами індивідуальних завдань.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється при перевірці виконання відповідних завдань у письмовій формі.

Таблиця 7. Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)»

Модуль, елемент контролю	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Модуль 1 «Теоретичні, методологічні та практичні засади менеджменту підприємств туристичної індустрії»		
Загальна характеристика менеджменту підприємств туристичної індустрії	Усне опитування, участь в обговоренні питань (виступ); доповнення до обговорення питань; виступ з доповіддю з питань для самостійного вивчення теми	3
Проблеми розвитку менеджменту вітчизняних підприємств туристичної індустрії		2
Особливості управління організаціями сфери туристичної індустрії		3
Правові основи управління підприємствами туристичної індустрії		3
Форми управління господарською діяльністю у туристичної індустрії		3
Управління бізнес-процесами у підприємствах туристичної індустрії		3
Управління персоналом підприємств туристичної індустрії		3
Результати модульного контролю №1	Письмова робота в аудиторії	10
Разом по модулю 1		30
Модуль 2. Зв'язуючі елементи у менеджменті		
Проектування роботи у підприємствах туристичної індустрії	Усне опитування, участь в обговоренні питань (виступ); доповнення до обговорення питань; виступ з доповіддю з питань для самостійного вивчення теми	3
Організаційний менеджмент		3
Проектування та вдосконалення організаційних структур управління підприємств туристичної індустрії		3
Процес управління на підприємствах туристичної індустрії		3
Антикризовий менеджмент		3
Самоменеджмент		2

Ефективність управління підприємством туристичної індустрії		3
Результати модульного контролю №2	Письмова робота в аудиторії	10
Разом по модулю 2		30
Підсумковий контроль		40
Всього по дисципліні		100

Критерії контролю систематичності та активності роботи на семінарських заняттях:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях;
- активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття;
- результати заключного контролю за результатами семінарського заняття (тестування, експрес-контролю тощо).

До залікової екзаменаційної відомості вносяться сумарні результати в балах поточного контролю та екзамену.

Таблиця 11. Система нарахування балів за видами навчальної роботи

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Бали
1. Аудиторна		30
1.1. Лекція	1. Відвідування	0,2
1.2. Практичне семінарське, лабораторне заняття	1. Відвідування 2. Захист виконаного домашнього завдання 3. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу 4. Постановка та розкриття проблемного питання 5. Виконання навчальних завдань 6. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення 7. Тестування	0,2 1 0,5 1 2 3 2
3. Самостійна та індивідуально-консультативна робота	Виконання та захист індивідуальних навчально-дослідних завдань	10
4. Поточний модульний контроль	Поточна модульна робота	10
5. Підсумковий контроль	Підсумковий контроль (іспит)	40

Таблиця 12. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	5
	4. Ведення конспекту	3
2. Науково-	1. Участь в наукових гуртках 2. Участь в наукових студентських клубах	10

дослідна	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10
		10
Максимальна кількість балів		30

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПІДТРИМКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ (МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ)»

Пакети програм MS OFFICE; MSVisio;MS Projekt

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПЕРЕЛІК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

ОСНОВНІ

1. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент. - М., 2000. - 528 с.
2. Кабушкин Н.И. Менеджмент туризма : учеб.пособие / Н.И. Кабушкин. - Минск :БГЗУ,1999.-644 с.
3. Кабушкин Н.И., Бондаренко Г.А. Менеджмент гостиниц и ресторанов: Учеб.для студ. спец. «Экономика и управление социально-культурной сферой вузов». - 4-е изд., стер. - Минск: ООО «Новое знание», 2003. - 368 с.
4. Мельниченко С.В., Ведмідь Н.І. Менеджмент підприємства туристичної індустрії: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. -218 с.
5. Роглев Х.Й. Основы готельного менеджменту : навч. посіб. - К.: Кондор, 2005. - 408 с.
6. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія / Т.І. Ткаченко. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. - 537 с.

ДОДАТКОВІ

1. Агамирова Е.В. Управление персоналом в туризме и гостинично-ресторанном бизнесе: практикум. - М. : Издат.-торг. корпорация «Дашков и К», 2006. - i76 с.
8. Агеева О.А. и др. Туризм и гостиничное хозяйство: Учеб.для вузов по специальности «Менеджмент» / Ассоц. авт. и изд. «Тандем». - М. : ЗКМОС, 2000. - 399 с.
9. Богалдин-Малых В.В. Маркетинг и управление в сфере туризма и социально-культурного сервиса: туристические, гостинично-ресторанные и развлекательные комплексы: учеб.- метод. пособие / РАО; Москов. Психолого-социальньш ин-т. - М.: Изд-во МПСИ, 2004. - 559 с.
10. Василенко В.О. Ситуаційний менеджмент : навч. посіб. / В.О. Василенко, В.І. Шостка, О.М. Клейменов. - Вид. 2-ге, випр. та допов. - К. : Центр навч. л-ри, 2005. - 372 с.
- II. Васильченко Ю.Л. Механізми часу. Тайм-менеджмент: Теорія і практика. - К., 2001.
12. Виноградова О.В. Реінжиніринг бізнес-процесів у сучасному менеджменті: монографія / О.В. Виноградова. - Донецьк: ДонДУЕТ, 2005. - 195 с.
13. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Менеджмент в організації. - К., 2002.
14. Волков Ю.Ф. Введение в гостиничный и туристический бизнес. - Ростов н/Д- Феникс 2003.-348 с.
15. Жукова М.А. Индустрия туризма. Менеджмент организаций. - М.: Финансы и статистика, 2003.
16. Зайцева Н.А. Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме : учеб.для студ. высш. учеб. заведений / Н.А. Зайцева. - М. : Академия, 2003. - 224 с.

17. Квартальне В.А. Стратегический менеджмент в туризме: Современный опыт управления. - М., 2000.
18. Мельниченко С.В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика: монографія / С.В. Мельниченко. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 494 с.
19. Мойсеева Н.К. Стратегическое управление туристической фирмы. - М., 2000.
20. Организация и управление гостиничным бизнесом / Под ред. А.Л.Лесника, А.В. Чернышева. -М., 2001.
21. Орлов А.И. Менеджмент : учебник / А.И. Орлов. - М. : Изумруд, 2003. - 64 с.
22. Папирян Г.А. Менеджмент в индустрии гостеприимства. - М.: Экономика, 2000. - 206 с.
23. Реинжиниринг бизнес-процессов. Полный курс МВА .: учебник / Н.М. Абдикеев, Т.П. Данько, С.В. Ильдеменов, А.Д. Киселев. - М.: Эксмо, 2005. - 592 с. - (МВА).
24. Шульгіна Л.М. Маркетинг підприємств туристичного бізнесу : монографія / Л.М. Шульгіна. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. - 597 с.
25. Чудновский А.Д. Управление индустрией туризма : учеб.пособие. - М.: КНОРУС, 2005. - 448 с.
26. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. / В. О. Василенко // — Київ: ЦУЛ, 2003. — С. 289 — 299.
27. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: Підручник для студентів вищих навч. закладів. / Л. О. Лігоненко // — Київ: КНТЕУ, 2005. — С. 85 — 87.
28. <http://zakon3.rada.gov.ua/>

ПЕРЕЛІК СКЛАДОВИХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ (МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ)»

1. Навчальна програма з дисципліни «Менеджмент (Менеджмент організацій)»
2. Навчальні завдання для практичних занять
3. Збірник ситуаційних завдань
4. Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації до їх виконання
5. Тести вхідного контролю знань студентів
6. Пакети комплексних контрольних завдань (робіт) та критерії їх оцінювання
7. Пакети завдань для поточного контролю
8. Пакети тестів для студентів денної та заочної форм навчання
9. Екзаменаційні білети
10. Тематика науково-дослідної роботи студентів